

Zadanie 7

Weźmy dowolną macierz $A : n \times n$. Pokażę, że (1) dla dowolnej kolumny j zachodzi wzór Laplace'a: $\det(A) = \sum_{i=1}^n (-1)^{i+j} a_{ij} \det(A_{ij})$ oraz (2) dla dowolnego wiersza i : $\det(A) = \sum_{j=1}^n (-1)^{i+j} a_{ij} \det(A_{ij})$.

1. Weźmy dowolną kolumnę z macierzy A o indeksie j , $1 \leq j \leq n$. Niech B będzie macierzą A z przesuniętą kolumną j o $(j-1)$ kolumn w lewo, tzn:

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1j} & \dots \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2j} & \dots \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \ddots \\ a_{(n-1)1} & a_{(n-1)2} & \dots & a_{(n-1)j} & \dots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nj} & \dots \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} a_{1j} & a_{11} & \dots & a_{1(j-1)} & \dots \\ a_{2j} & a_{21} & \dots & a_{2(j-1)} & \dots \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \ddots \\ a_{(n-1)j} & a_{(n-1)1} & \dots & a_{(n-1)(j-1)} & \dots \\ a_{nj} & a_{n1} & \dots & a_{n(j-1)} & \dots \end{pmatrix}$$

Każda zmiana kolumny zmienia znak wyznacznika (6.1 Wyznacznik), zatem $\det(A) = (-1)^{j-1} \det(B)$. Z dowiedzonego na wykładzie rozwinięcia Laplace'a dla pierwszej kolumny mamy (przy fakcie 6.6):

$$\det(B) = \sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} b_{i1} \det(B_{i1})$$

Zauważmy, że dla każdego i , $1 \leq i \leq n$ $b_{i1} = a_{ij}$ oraz $\det(A_{ij}) = \det(B_{i1})$ (zarówno w A_{ij} jak i B_{i1} skreślamy tę samą kolumnę, a to co zostaje to ta sama macierz bez wiersza i), zatem możemy napisać:

$$\sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} b_{i1} \det(B_{i1}) = \sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} a_{ij} \det(A_{ij})$$

Ponieważ $\det(B) = \frac{\det(A)}{(-1)^{j-1}}$ to:

$$\det(A) = (-1)^{j-1} \sum_{i=1}^n (-1)^{i+1} a_{ij} \det(A_{ij}) = \sum_{i=1}^n (-1)^{i+j} a_{ij} \det(A_{ij})$$

■

2. Niech A^T będzie transpozycją A . Z definicji macierzy transponowanej dla każdych i, j $1 \leq i, j \leq n$ $a_{ij} = (a^T)_{ji}$ oraz $A_{ij}^T = (A^T)_{ji}$. Zauważmy, że $(A_{ij})^T = (A^T)_{ji}$ (usunięcie wiersza i i kolumny j z macierzy A i przetransponowanie jej, to to samo co usunięcie wiersza j i kolumny i z transpozycji A) oraz $\det(A_{ij}) = \det((A_{ij})^T) = \det((A^T)_{ji})$ (Fakt.1 lista5). Z (1) wiemy, że:

$$\det(A^T) = \sum_{j=1}^n (-1)^{i+j} (a^T)_{ji} \det((A^T)_{ji})$$

Ponieważ $a_{ij} = (a^T)_{ji}$, $\det(A_{ij}) = \det((A^T)_{ji})$ oraz $\det(A^T) = \det(A)$ mamy:

$$\det(A) = \sum_{j=1}^n (-1)^{i+j} a_{ij} \det(A_{ij})$$

■